

Sygn. akt II W 713/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 stycznia 2023 roku

Sąd Rejonowy w Nowym Sączu, II Wydział Karny, w składzie:

Przewodniczący: **Sędzia Wojciech Langer**

Protokolant: Katarzyna Szczygieł

przy udziale oskarżyciela publicznego K. Ł.

po rozpoznaniu w dniu 12 stycznia 2023 roku

sprawy **R. R.**

syna J. i W. z domu T.

urodzonego (...) w N.

obwinionego o to, że:

1. będąc odpowiedzialnym za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w Firmie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna nie zapewnił bezpiecznych i higienicznych warunków pracy poprzez dopuszczenie do wykonywania prac demontażu hali namiotowej bez zastosowania skutecznych rozwiązań technicznych mających na celu zabezpieczenie rozbieranej konstrukcji przed jej zawaleniem się, podczas przebywania pracowników wewnątrz tej hali, co doprowadziło do zbiorowego wypadku przy pracy, któremu ulegli D. G. i K. T. w dniu 17.03.2022 r. w N.,

tj. o wykroczenie z art. 283 § 1 kodeksu pracy w zw. z art. 207 § 1 i § 2 pkt 1 i 2 i § 3 kodeksu pracy, art. 212 kodeksu pracy w zw. z § 39 ust. 1, ust. 2 pkt 1) 3) 4) 5) 6) rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy

2. będąc odpowiedzialnym za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w Firmie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna nie zapewnił bezpiecznych i higienicznych warunków pracy poprzez zezwolenie na wykonywanie pracy niezgodnie z przepisami bhp tj. dokumentacją techniczną wózka widłowego oraz rozporządzeniem w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy użytkowaniu wózków jezdniowych z napędem silnikowym co doprowadziło do wypadku zbiorowego przy pracy, któremu ulegli D. G. i K. T. w dniu 17.03.2022 r. w N.,

tj. o wykroczenie z art. 283 § 1 kodeksu pracy w zw. z art. 207 § 1 i § 2 pkt 1 i 2 i § 3 kodeksu pracy, art. 212 kodeksu pracy w zw. z § 9 rozporządzenia Ministra (...) i Finansów z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy użytkowaniu wózków jezdniowych z napędem silnikowym

3. będąc odpowiedzialnym za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w Firmie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna, w dniu 17.03.2022 r. w N., nie zapewnił skutecznego nadzoru nad wykonywaniem prac przy użyciu wózka jezdniowego przy transportowaniu ładunku mogącego stwarzać zagrożenie,

tj. o wykroczenie z art. 283 § 1 kodeksu pracy w zw. z art. 207 § 1 i § 2 pkt 1 i 2 i § 3 kodeksu pracy, art. 212 kodeksu pracy w zw. z § 14 rozporządzenia Ministra (...) i Finansów z dnia 15 grudnia 2017

r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy użytkowaniu wózków jezdniowych z napędem silnikowym

4. będąc odpowiedzialnym za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w Firmie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna, w dniu 17.03.2022 r. w N., nie zapewnił bezpiecznych i higienicznych warunków pracy poprzez nieudostępnienie pracownikom do stałego korzystania instrukcji bezpiecznego wykonywania pracy podczas demontażu hali namiotowej,

tj. o wykroczenie z art. 283 § 1 kodeksu pracy w zw. z art. 207 § 1 i § 2 pkt 1 i 2 i § 3 kodeksu pracy, art. 212 kodeksu pracy, art. 237⁴ § 1, § 2, § 3 kodeksu pracy w zw. z § 39 ust. 1 pkt 1), ust. 2 pkt 8), § 41 ust. 1 pkt 1, ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy

I. **uniewinnia** obwinionego R. R. od zarzuconych mu we wniosku o ukaranie czynów, a kosztami procesu obciąża Skarb Państwa;

II. na podstawie art. 119 § 2 pkt 1 kpw **zasądza** od Skarbu Państwa na rzecz obwinionego R. R. kwotę 360 (trzystu sześćdziesięciu) złotych – tytułem zwrotu kosztów ustanowienia obrońcy z wyboru.

Sygn. II W 713/22

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 12.01.2023 roku

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Pokrzywdzeni D. G. i K. T., w dniu 17.03.2022 r., byli pracownikami (...) sp. z o.o. S.K.A. z/s w N., ul. (...). K. T. aktualnie przeszedł na emeryturę. Prokurentem w/w spółki jest R. R..

dowody : wyjaśnienia obwinionego R. R. k. 113-114

zeznania K. T. k. 114

zeznania D. G. k. 115

protokół kontroli inspektora pracy nr rej. (...) -53- (...) -Pt/22 wraz z wybranymi załącznikami k. 13-93

Na placu użytkowanym przez w/w spółkę, w N., w początkowym okresie 2022 r., rozlokowany był namiot wystawowy o powierzchni 5m x 15m x 2,5m /szerokość x długość x wysokość/. Kierownictwo (...)u podjęło decyzję o demontażu tego namiotu. Do prac wyznaczono P. K. i S. M., którym miał pomagać K. T.. Demontaż musiał być wykonany przy użyciu wózka widłowego, którego operatorem był Z. J. (1). W dniu 17.03.2022 r. w/w mężczyźni przystąpili do prac rozbiórkowych. Prace te nadzorował osobiście R. R.. W pewnym momencie P. K. i S. M. otrzymali komunikat, że muszą pilnie udać się do warsztatu z powodu zaistniałej awarii. R. R. udał się do sekretariatu, Z. J. (2) zabezpieczył wózek widłowy i udał się do magazynu, natomiast K. T. pozostał na miejscu. Przed rozejściem R. R. wyraźnie zarządził przerwanie prac rozbiórkowych.

dowody : wyjaśnienia obwinionego R. R. k. 113-114

zeznania K. T. k. 114

zeznania D. G. k. 115

zeznania Z. J. (2) k. 118-119

protokół kontroli inspektora pracy nr rej. (...) -53- (...) -Pt/22 wraz z wybranymi załącznikami k. 13-93

K. T., po opuszczeniu miejsca demontażu namiotu przez R. R. i pozostałych, wyżej wymienionych pracowników, poprosił kolegę D. G. o pomoc w rozpinaniu jednego z elementów w/w konstrukcji. W trakcie odpinania linki, namiot uległ zapadnięciu. Upadające elementy konstrukcji uderzyły K. T. i D. G..

dowody : zeznania K. T. k. 114

zeznania D. G. k. 115

protokół kontroli inspektora pracy nr rej. (...) -53- (...) -Pt/22 wraz z wybranymi załącznikami k. 13-93

W wyniku wypadku K. T. doznał urazu w postaci wielodłamowego złamania 1/3 dalszej trzonu kości piszczelowej prawej, złamania kostki bocznej lewej goleni oraz urazu kręgosłupa, tj. „obniżenia wysokości trzonów kręgów L3, L4 o charakterze złamań kompresyjnych. Złamanie wyrostków poprzecznych po stronie lewej kręgów L4, L5 kanał kręgowy o zachowanym świetle. H. żebra kręgu L1. Częściowa lumbalizacja segmentu S1”. Natomiast D. G. doznał urazu głowy w postaci otarcia okolicy czołowej i ucha lewego.

dowody : protokół kontroli inspektora pracy nr rej. (...) -53- (...) -Pt/22 wraz z wybranymi załącznikami k. 13-93

Oficer dyżurny Komendy Miejskiej Policji w N. o zaistniałym zdarzeniu poinformował Państwową Inspekcję Pracy, która dokonała kontroli w/w zakładu pracy, w trakcie której wydano decyzje administracyjne o numerach (...) -53- (...) - (...) oraz (...) -53- (...) - (...) nakazujące opracować i udostępnić pracownikom do stałego korzystania aktualną instrukcję bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczącą demontażu namiotu ekspozycyjnego firmy (...) oraz zaktualizować, w uzgodnieniu z przedstawicielami pracowników, programy szkoleń okresowych dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych i administracyjno-biurowych o tematykę szczegółowo wskazaną w jednej z powyższych decyzji.

dowody : protokół kontroli inspektora pracy nr rej. (...) -53- (...) -Pt/22 wraz z wybranymi załącznikami k. 13-93

Obwiniony R. R. nie był dotychczas karany sędownie, jest żonaty, posiada na swoim utrzymaniu dwie osoby. Pracuje jako prokurent w firmie (...) sp. z o.o. S.K.A. z/s w N., ul. (...). Z w/w tytułu otrzymuje wynagrodzenie w kwocie kilkunastu tysięcy złotych miesięcznie. Nie był leczony odwykowo, neurologicznie, ani psychiatrycznie.

dowody : wyjaśnienia obwinionego R. R. k. 113-114

Obwiniony R. R. nie przyznał się do stawianych zarzutów. Wyjaśnił, że po podjęciu decyzji o demontażu przedmiotowej konstrukcji, poprosił A. M. - prezesa zarządu – aby ten uzyskał instrukcję demontażu namiotu. Firma, która dostarczyła namiot, przekazała jednak, że demontaż hali odbywa się w sposób odwrotny jak montaż. Najpierw trzeba zdjąć całe poszycie hali, a dopiero później można przystąpić do demontażu konstrukcji. Prace wykonywały osoby przeszkolone, tj. P. K. i S. M., operatorem wózka widłowego był Z. J. (2), a do pomocy przybrano K. T.. W pewnym momencie P. K. i S. M. musieli udać się do innej pracy. Wówczas R. R. zarządził przerwę, nie upewnił się jednak, czy jego podwładni rzeczywiście zastosowali się do tego polecenia. Obwiniony nie był na placu podczas wypadku. R. R. ze środków własnych, zapewnił rehabilitację K. T..

dowody : wyjaśnienia obwinionego R. R. k. 113-114

Pokrzywdzony K. T. zeznał, że został poproszony przez R. R. do pomocy przy demontażu namiotu znajdującego się na placu przed siedzibą firmy (...). P. K. i S. M. poinformowali pokrzywdzonego o tym, co ten ma robić. Prace osobiście nadzorował R. R.. W pewnym momencie obwiniony zarządził wstrzymanie prac. Prace rzeczywiście zostały wstrzymane, jednak pokrzywdzony postanowił jeszcze odpiąć taką linkę. O pomoc poprosił D. G.. Pokrzywdzony zeznał, że chcieli to przygotować, żeby jak przyjdą K. z M. będzie przygotowane. Po odkręceniu w/w elementu, namiot uległ zapadnięciu, a jego konstrukcja uderzyła pokrzywdzonych. K. T. dodał, że wraz z D. G. nie używał wózka

widlowego oraz zapewnił, że nie ma do nikogo pretensji, a całe zdarzenie uważa za nieszczęśliwy wypadek. Pracodawca zapewnił mu rehabilitację.

dowody : zeznania K. T. k. 114

Pokrzywdzony D. G. potwierdził, że w dniu zdarzenia został poproszony przez K. T. o pomoc podczas demontażu namiotu na placu przed siedzibą firmy. Po odpięciu linki od namiotu, konstrukcja runęła. Pokrzywdzony dodał, że w trakcie zdarzenia miał na sobie kask. Nie ma pretensji do pracodawcy.

dowody : zeznania D. G. k. 115

Z. J. (2) po krótko opisał prace, które były wykonywane podczas demontażu namiotu. Jednocześnie dodał, że nie był naocznym świadkiem wypadku i potwierdził, że tego dnia R. R. rzeczywiście zarządził wstrzymanie prac rozbiórkowych.

dowody : zeznania Z. J. (2) k. 118-119

Przy ustalaniu stanu faktycznego sprawy Sąd oparł się na całokształcie zebranych w sprawie dowodów, w tym osobowych źródeł dowodowych, dokonując ich swobodnej oceny oraz kierując się wskazaniem zawartymi w art. 7 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w., wedle którego organy postępowania kształtują swe przekonania na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ocenianych swobodnie z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego.

Ustalając stan faktyczny w przedmiotowej sprawie Sąd oparł się w głównej mierze na wyjaśnieniach obwinionego R. R. oraz zeznaniach pokrzywdzonych D. G. i K. T., a także Z. J. (2). Zeznania pokrzywdzonych są spójne, logiczne i konsekwentne. Nie wynika z nich, aby pokrzywdzeni za wszelką cenę dążyli do postawienia pracodawcy w złym świetle. Szczerze przyznają, że doszło do nieszczęśliwego wypadku i nie obwiniają o jego spowodowanie R. R.. Ich zeznania w pełni korelują z zeznaniami świadka Z. J. (2) oraz wyjaśnieniami obwinionego R. R. tworząc jednolity i spójny obraz zdarzenia historycznego, do którego doszło w dniu 17.03.2022 r.

Sąd dał wiarę dowodom z dokumentów ujawnionych w toku postępowania, a mianowicie protokołowi kontroli inspektora pracy nr rej. (...) -53- (...) -Pt/22 wraz z wybranymi załącznikami, gdyż żadna ze stron nie kwestionowała ich autentyczności, dokumentacja ta została wytworzona przez właściwy organ państwowy, a także Sąd nie znalazł żadnych podstaw, aby kwestionować ich wiarygodność.

Sąd zważył, co następuje :

Analiza zebranego w przedmiotowej sprawie materiału dowodowego nie dała podstaw do uznania obwinionego R. R. za winnego zarzucanych czynów kwalifikowanych treścią art. 283 § 1 k.p. w zw. z art. 207 § 1 i § 2 pkt 1 i 2 i § 3 k.p. uzupełnionych o stosowne przepisy rozporządzeń Ministra (...) i Finansów oraz Ministra Pracy i Polityki Socjalnej oraz art. 283 § 1 k.p. w zw. z art. 207 § 1 i § 2 pkt 1 i 2 i § 3 k.p., art. 237⁴ § 1, § 2, § 3 k.p. uzupełnionego o właściwe przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej. Przepis 283 § 1 k.p. penalizuje odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny pracy albo kierowanie pracownikami lub innymi osobami fizycznymi, poprzez nie przestrzeganie przepisów lub zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. Zgodnie z art. 207 § 1 i § 2 pkt 1 i 2 i § 3 k.p. pracodawca ponosi odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładzie pracy. Na zakres odpowiedzialności pracodawcy nie wpływają obowiązki pracowników w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz powierzenie wykonywania zadań służby bezpieczeństwa i higieny pracy specjalistom spoza zakładu pracy, o których mowa w art. 237¹¹ § 2 k.p. Pracodawca jest obowiązany chronić zdrowie i życie pracowników przez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy przy odpowiednim wykorzystaniu osiągnięć nauki i techniki. W szczególności pracodawca jest obowiązany : organizować pracę w sposób zapewniający bezpieczne i higieniczne warunki pracy oraz zapewniać przestrzeganie w zakładzie pracy przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, wydawać polecenia usunięcia uchybień w tym zakresie oraz kontrolować wykonanie tych poleceń. Pracodawca

oraz osoba kierująca pracownikami są obowiązani znać, w zakresie niezbędnym do wykonywania ciężących na nich obowiązków, przepisy o ochronie pracy, w tym przepisy oraz zasady bezpieczeństwa i higieny pracy.

Jednym z podstawowych obowiązków pracodawcy jest zapewnienie pracownikom i innym osobom pracującym na terenie zakładu pracy bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. Liczne przepisy prawa różnej rangi konkretyzują ten ogólny obowiązek, wskazując na szczegółowe zasady i reguły BHP. Przepis art. 283 k.p. chroni zdrowie i życie nie tylko pracowników, ale wszystkich osób, które znajdują się na terenie zakładu pracy. Dotyczy to zarówno osób zatrudnionych przez pracodawcę na podstawie innych stosunków niż stosunek pracy (§ 1), jak i osób postronnych, w tym klientów, urzędników i jakiegokolwiek inne osoby, które czasowo mogą znajdować się na terenie zakładu pracy (§ 2). Paragraf § 1 omawianego przepisu wprowadza ogólny typ sankcjonujący wszelkie naruszenia przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. Ciężar zapewnienia pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy spoczywa w szczególności na pracodawcy oraz osobach kierujących pracownikami, i to do nich ograniczono podmiotowy zakres zastosowania art. 283 § 1 (art. 220, nt. 5–10). (Tokarczyk Damian, Komentarz do niektórych przepisów ustawy - Kodeks pracy, [w:] Przepisy i wykroczenia związane z zatrudnieniem. Komentarz).

R. R. był odpowiedzialny za przestrzeganie zasad BHP na terenie (...) sp. z o.o. S.K.A. Jednocześnie w dniu 17.03.2022 r., podczas demontażu namiotu ekspozycyjnego, uczynił on zadość swoim obowiązkom. Osobiście nadzorował wykonywane prace, do których wyznaczono osoby przeszkolone (w tym operatora wózka widłowego). Wreszcie, do wypadku doszło w momencie, kiedy praca nie powinna być wykonywana, a jej przestój zarządził właśnie R. R.. Jednocześnie, obecność D. G. na placu przed siedzibą firmy, w dniu zdarzenia, nie miała żadnego związku z osobą obwinioną. To nie R. R. polecił w/w pokrzywdzonemu wykonywanie tych prac, a co więcej nie miał w ogóle świadomości że te prace będzie właśnie on wykonywał. O pomoc został bowiem poproszony przez K. T., a R. R. nie było wówczas na terenie placu.

W tym miejscu podnieść należy, że zgodnie z § 9 i 14 Rozporządzenia Ministra Finansów i (...) z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy użytkowaniu wózków jezdniowych z napędem silnikowym organizator pracy zapewnia odpowiedni nadzór nad pracami przy użyciu wózków jezdniowych, w szczególności przy transportowaniu ładunków mogących stwarzać zagrożenie, natomiast ładunki transportowane wózkami jezdniowymi rozmieszcza i mocuje się tak, aby nie stwarzały zagrożenia. Odnosząc się do samego przebiegu wypadku - to w trakcie zdarzenia pokrzywdzeni nie używali wózka widłowego, wózek ten był unieruchomiony, miał mieć jedynie podniesione widły, a znajdujący się na nich ładunek upadł w chwili wypadku. Nie ustalono jednak na jakiej wysokości były podniesione widły (k. 16 – VERTE). Po zarządzeniu przerwy, pojazd został unieruchomiony, kierowca zaciągnął ręczny hamulec bezpieczeństwa. Ponadto, sami pokrzywdzeni przyznali, że konstrukcja runęła w wyniku ingerencji K. T., który w danej chwili nie powinien był wykonywać żadnych prac wokół namiotu. Brak jest zatem obiektywnych przesłanek, które zdaniem Sądu, pozwalałyby przyjąć, że ładunek umieszczony na widłach wózka widłowego był niepoprawnie zabezpieczony. Co do zaś sytuacji poprzedzającej sam wypadek, dodać należy, że w trakcie prac, kiedy nad ich przebiegiem czuwał R. R., nie doszło do niebezpiecznej sytuacji. Prace były realizowane zgodnie z planem przez przeszkolonych pracowników, a R. R. cały czas czuwał nad ich przebiegiem, nie dopuszczając osób niewykwalifikowanych do ich wykonania. Zdaniem Sądu nie sposób zatem stwierdzić, że nadzór był wykonywany niestarannie.

Wskazać także należy, że spółka (...) dołożyła wszelkich starań celem uzyskania dokumentacji prezentującej demontaż przedmiotowego namiotu – korespondencja e-mail wymieniona między T. W., a G. P.. Z uzyskanej informacji wynika, że taki dokument nie istnieje, a demontaż hali odbywa się w sposób odwrotny jak montaż. Dopóki prace wykonywały osoby przeszkolone, pod nadzorem R. R., nie było żadnych problemów. Do wypadku doszło dopiero, po ingerencji samych pokrzywdzonych, na których zachowanie obwiniony nie miał realnego wpływu.

Mając powyższe na względzie, Sąd uniewinnił obwinionego R. R. od zarzutu popełnienia wykroczeń z art. 283 § 1 k.p. w zw. z art. 207 § 1 i § 2 pkt 1 i 2 i § 3 k.p. uzupełnionych o stosowne przepisy rozporządzeń Ministra (...) i Finansów oraz Ministra Pracy i Polityki Socjalnej oraz wykroczenia z art. 283 § 1 k.p. w zw. z art. 207 § 1 i § 2 pkt 1 i 2 i § 3 k.p., art. 237⁴ § 1, § 2, § 3 k.p. uzupełnionych o właściwe przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej, zaś

kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa oraz zasądził na rzecz obwinionego – na mocy art. 119 § 2 pkt 1 k.p.w.
– zwrot kosztów ustanowionego obrońcy z wyboru.